

SİRKÜLER SAYI: 2024/192

30.10.2024

YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLARA İLİŞKİN ENFLASYON DÜZELTME FARKLARI İLE TASFİYE VE İFLAS HALLERİNDEKİ ŞİRKETLERİN 2024-2025 YILLARI ENFLASYON DÜZELTME KAR/ZARARLARI DÖNEM KAZANCININ TESPİTİNDE DİKKATE ALINMAYACAKTIR

30.10.2024 tarihli ve 32707 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (7529 sayılı Kanun) ile Vergi Usul Kanunu (VUK)’nun enflasyon düzeltmesine ilişkin mükerrer 298 ve geçici 33. maddelerinde değişiklik yapılmıştır. Sirkülerimizde, yapılan bu değişiklikler hakkında bilgi verilmiştir.

1. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına İlişkin Düzeltme Farkları Yatırım Tamamlanana Kadar Dönem Kazancına Dahil Edilmeyecektir

VUK’nun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasına eklenen (10) no.lu bentle yapılmakta olan yatırımlar hesabının enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucunda oluşan düzeltme farkları için aşağıdaki gibi bir vergi erteleme rejimi tesis edilmiştir.

- VUK kapsamındaki muhasebe standartları uyarınca **yapılmakta olan yatırımlar hesabında** takip edilen tutarların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucunda oluşan ve bu hesabın alt hesabında izlenen düzeltme farkları, **bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında** gösterilecek ve **dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayacaktır.**

- Tek Düzen Hesap Planında 258 numaralı “**yapılmakta olan yatırımlar**” hesabı: işletmede, yapımı süren ve tamamlandığında ilgili **maddi duran varlık hesabına**

- aktarılabacak olan, her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerle ilgili harcamalar olarak tanımlanmaktadır.

- Özel fon hesabında bulunan bu tutarlar, yatırımın tamamlanarak ilgili iktisadi kıymetin aktifleştirilmesi gereken dönem ile bu dönemi takip eden dört hesap dönemi içerisinde eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde dikkate alınacaktır.

- Özel fon hesabında izlenen ve dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayan tutarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak VUK uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılacaktır. Bu hesaplarda izlenen tutarlara ayrıca enflasyon düzeltmesi uygulanmayacaktır.

- Yatırım döneminde veya iktisadi kıymetin aktifleştirilmesinden sonra işin bırakılması veya özel fon hesabında izlenen söz konusu tutarların bir kısmının veya tamamının başka bir hesaba nakledilmesi ya da işletmeden çekilmesi hallerinde, dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayan yapılmakta olan yatırımlar hesabına ilişkin düzeltme farkları; işin bırakıldığı veya özel fon hesabının kısmen veya tamamen bu bent hükümlerine aykırı şekilde kullanıldığı dönemin kurum kazancının tespitinde dikkate alınacaktır.

2. Tasfiye ve İflas Halindeki Şirketler ile İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi Kuruluşlarının 2024 ve 2025 Hesap Dönemlerinde Yapılan Enflasyon Düzeltmesinden Kaynaklanan Kâr/Zarar Farkı Kazancın Tespitinde Dikkate Alınmayacaktır

VUK'nun geçici 33. maddesinin 4. fıkrasında yapılan değişiklikle tasfiye ve iflas hallerindeki şirketler ile 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki iktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşlarının geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere **2024 ve 2025 hesap dönemlerinde** yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farklarının dönem kazancının tespitinde **dikkate alınmamasına** ilişkin düzenleme yapılmıştır.

- Söz konusu erteleme hükmü;
 - Tasfiye halindeki şirketler açısından kurumların tasfiyeye girmesine ilişkin genel kurul kararının tescil edildiği tarihin içinde bulunduğu hesap döneminden,
 - İflas halindeki şirketler açısından ise iflasın açıldığı tarihin içinde bulunduğu hesap döneminden

İtibaren uygulanacaktır. Bu tarihten önce geçici vergi dönemlerine ilişkin yapılmış olan enflasyon düzeltmesine yönelik geriye dönük herhangi bir düzeltme yapılmayacaktır.

- Tasfiyeden vazgeçilmesi ya da iflasın kaldırılması durumunda, tasfiyeden vazgeçilen tarihin veya iflasın kaldırılmasına ilişkin mahkeme karar tarihinin içinde bulunduğu geçici vergi döneminden itibaren enflasyon düzeltmesi uygulanacaktır.
- Tasfiyeden vazgeçilmesi veya iflasın kaldırılması hallerinde, dönem kazancında dikkate alınmayan tutarlar tasfiyeden vazgeçildiği veya iflasın kaldırıldığı dönem kazancının tespitinde dikkate alınacaktır.

7529 sayılı Kanunla yapılan ve yukarıda iki ayrı başlık altında değinilen değişiklikler, **01.01.2024 tarihinden, özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler için 2024 yılında başlayan hesap döneminden geçerli olmak üzere** yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

7529 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER
YMM
Forvis Mazars, Ortak

Tufan SEVİM
YMM
Forvis Mazars, Ortak

KANUN

TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN**Kanun No. 7529****Kabul Tarihi: 24/10/2024**

MADDE 1- 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 22 nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesine “yazılı” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya mesafeli” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- 6502 sayılı Kanununun 31 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesine “tüketicinin aksine yazılı” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya kalıcı veri saklayıcısıyla” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 3- 6502 sayılı Kanununun 32 nci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesine “yazılı” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya mesafeli” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 4- 6502 sayılı Kanununun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesine “tüketicinin aksine yazılı” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya kalıcı veri saklayıcısıyla” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 6502 sayılı Kanununun 47 nci maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “doğrudan satışlar,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 6- 6502 sayılı Kanuna 47 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Doğrudan satış sistemi

MADDE 47/A- (1) Doğrudan satış sistemi, doğrudan satış şirketi tarafından oluşturulan ve iş sözleşmesi ile istihdam edilmeyen, bağımsız temsilci, distribütör, danışman ve benzeri isimlerle komisyon, prim, teşvik ve ödül gibi menfaatler karşılığında faaliyet gösteren doğrudan satıcıların tüketicilere mal veya hizmet pazarladığı satış sistemidir.

(2) Doğrudan satış şirketinin sermaye şirketi olması ve yönetmelikle belirlenen diğer koşulları sağlaması zorunludur.

(3) Doğrudan satış sisteminin, elde edilecek kazancın ağırlıklı olarak sisteme yeni doğrudan satıcılar kazandırılması ve bu sayede ortaya çıkan menfaatlerin dağıtılması üzerine kurulmaması, mal veya hizmetin tüketicilere satışını esas alması ve yönetmelikle belirlenen diğer ilkelere uygun olması gerekir.

(4) Doğrudan satıcılardan, sisteme dahil olmaları veya sistemde kalmaları için tüketiciye satışı öngörülen mal veya hizmeti içermeyen yenileme, paket, ücret, aidat ve benzeri isimler altında herhangi bir bedel veya borç altına sokan belge alınmaz. Doğrudan satış şirketinin belirlediği miktar ya da tutarda mal veya hizmet satın alınması doğrudan satıcının sistem içindeki seviyesini belirleyemez.

(5) Doğrudan satış sistemi kapsamında mal veya hizmet satın alan tüketici otuz gün içinde herhangi bir gerekçe göstermeksizin ve cezaî şart ödemeksizin sözleşmeden cayma hakkına sahiptir. Cayma hakkının kullanıldığına dair bildirim bu süre içinde doğrudan satıcıya veya doğrudan satış şirketine yöneltilmiş olması yeterlidir.

(6) Doğrudan satış şirketi, Bakanlıkça belirlenen hususlarda tüketicinin bilgilendirilmesini, talep ve bildirimlerini iletebilmesini sağlayan bir sistem kurmakla yükümlüdür.

(7) Doğrudan satış şirketinin, doğrudan satıcının ve tüketicinin hak ve yükümlülükleri, kapsam dışı sözleşmeler, mal veya hizmet satışı, cayma hakkı, bilgilendirme yükümlülüğü, teslimat ile diğer uygulama usul ve esasları yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 7- 6502 sayılı Kanununun 77 nci maddesinin onikinci fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümleleri aşağıdaki şekilde, onüçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “beş bin Türk Lirası” ibaresi “altmış bin Türk Lirasından altı yüz bin Türk Lirasına kadar” şeklinde, üçüncü cümlesinde yer alan “elli bin Türk Lirası olarak” ibaresi “altı yüz bin Türk Lirasından altı milyon Türk Lirasına kadar” şeklinde değiştirilmiş, fıkranın son cümlesinden önce gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, onbeşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “edenler hakkında” ibaresi “edenlere” şeklinde, ikinci cümlesinde yer alan “tespitinden” ibaresi “gerçekleştiği tarihten” şeklinde, dördüncü cümlesinde yer alan “durumlarda üç” ibaresi “durumlarda ön ödemeli konut satışlarında altı milyon Türk Lirası, diğer satışlarda bir” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya dördüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, son cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve onyedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Aykırlık;

a) Yerel düzeyde yayın yapan televizyon kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise yüz on bin Türk Lirasından bir milyon yüz bin Türk Lirasına kadar,

b) Ülke genelinde yayın yapan televizyon kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise iki milyon iki yüz on bin Türk Lirasından yirmi iki milyon yüz bin Türk Lirasına kadar,

c) Süreli yayınlar aracılığıyla gerçekleşmiş ise (a) ve (b) bentlerinde belirtilen cezaların yarısı,

c) Yerel düzeyde veya uydu üzerinden yayın yapan radyo kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise altmış bin Türk Lirasından altı yüz bin Türk Lirasına kadar,

d) Ülke genelinde yayın yapan radyo kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise altı yüz bin Türk Lirasından altı milyon Türk Lirasına kadar,

e) Uydu üzerinden yayın yapan televizyon kanalı veya internet aracılığı ile gerçekleşmiş ise altı yüz bin Türk Lirasından altı milyon Türk Lirasına kadar,

f) Kısa mesaj aracılığı ile gerçekleşmiş ise iki yüz seksen bin Türk Lirasından iki milyon sekiz yüz bin Türk Lirasına kadar,

g) Diğer mecralar aracılığı ile gerçekleşmiş ise altmış bin Türk Lirasından altı yüz bin Türk Lirasına kadar, idari para cezası verilir. Reklam Kurulu, bu fıkrada alt ve üst sınırları belirtilen idari para cezalarını uygularken aykırılığın haksızlık içeriği, aykırılık dolayısıyla elde edilen menfaatin veya neden olunan zararın büyüklüğü ile aykırılığı gerçekleştirenin kusuru ve ekonomik durumu gibi hususları dikkate alır.”

“Reklam Kurulu, bu fıkrada alt ve üst sınırları belirtilen idari para cezalarını uygularken aykırılığın haksızlık içeriği, aykırılık dolayısıyla elde edilen menfaatin veya neden olunan zararın büyüklüğü ile aykırılığı gerçekleştirenin kusuru ve ekonomik durumu gibi hususları dikkate alır.”

“Gayrisafî gelirini beyan etme yükümlülüğü bulunmayanlar hakkında elli bin Türk Lirası idari para cezası uygulanır.”

“(17) Bu Kanunun;

a) 47/A maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen yükümlülüklerle aykırılığı tespit edilenler hakkında her bir aykırılık için beş milyon Türk Lirası, dördüncü, beşinci ve yedinci fıkralarında belirtilen yükümlülüklerle aykırı hareket edenler hakkında aykırılığı tespit edilen her bir işlem için iki bin iki yüz Türk Lirası idari para cezası uygulanır.

b) 47/A maddesinin altıncı fıkrasına aykırı hareket edenlere bu aykırılığın giderilmesi için üç ay süre verilir. Bu süre sonunda aykırılığın giderilmemesi halinde bir milyon Türk Lirası idari para cezası uygulanır.

c) 80 inci maddesine aykırı olarak piramit satış sistemini başlatan, düzenleyen veya toplantı, elektronik posta veya diğer birçok kimsenin de katılımını sağlamaya elverişli yöntemlerle yayın veya böyle bir sistemin diğer bir şekilde yayılmasını ticari amaçlarla destekleyenler hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.”

MADDE 8- 6502 sayılı Kanunun 77/A maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 9- 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun ek 4 üncü maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(7) Lisans ücretinin hesaplanmasında;

a) Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı ve ekonomik bütünlük içinde bulunduğu elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların elektronik ticaret pazar yerleri üzerinden yurt dışına yapılan satışlar hesaba dâhil edilmez.

b) Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının net işlem hacminin, ETBİS verileri kullanılarak hesaplanan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların net işlem hacimleri toplamının yüzde yirmisinden fazla olmaması şartıyla, izleyen takvim yılında gerçekleştirilen;

1) (a) bendinde belirtilen satış tutarının,

2) Yatırımların proje bazında desteklenmesine dair mevzuat uyarınca Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından yatırım teşvik belgesi alınarak gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarının, iki katı o takvim yılına ilişkin net işlem hacminden indirilir.

c) (b) bendinde belirtilen haddin aşılp aşılmadığının tespitinde yüzde on beşin altındaki had aşımaları dikkate alınmaz.”

MADDE 10- 6563 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(5) 2024 yılına ilişkin lisans ücretinin hesaplanmasında, ek 4 üncü maddenin yedinci fıkrasının (b) bendinin alt bentlerinde belirtilen tutarların dört katı elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının net işlem hacminden indirilir.

(6) 2025 yılına ilişkin lisans ücretinin hesaplanmasında, ek 4 üncü maddenin yedinci fıkrasının (b) bendinin alt bentlerinde belirtilen tutarların üç katı elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının net işlem hacminden indirilir.”

MADDE 11- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“10. Bu Kanun kapsamındaki muhasebe standartları uyarınca yapılmakta olan yatırımlar hesabında takip edilen tutarların enflasyon düzeltilmesine tabi tutulması sonucunda oluşan ve bu hesabın alt hesabında izlenen düzeltme farkları, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir ve dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz.

Özel fon hesabında bulunan bu tutarlar, yatırımın tamamlanarak ilgili iktisadi kıymetin aktifleştirilmesi gereken dönem ile bu dönemi takip eden dört hesap dönemi içerisinde eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde dikkate alınır.

Bu bent uyarınca özel fon hesabında izlenen ve dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayan tutarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu hesaplarda izlenen tutarlara ayrıca enflasyon düzeltmesi uygulanmaz.

Yatırım döneminde veya iktisadi kıymetin aktifleştirilmesinden sonra işin bırakılması veya özel fon hesabında izlenen söz konusu tutarların bir kısmının veya tamamının başka bir hesaba nakledilmesi ya da işletmeden çekilmesi hallerinde, bu bent uyarınca dönem kazancında dikkate alınmayan tutarlar; işin bırakıldığı veya özel fon hesabının kısmen veya tamamen bu bent hükümlerine aykırı şekilde kullanıldığı dönemin kurum kazancının tespitinde dikkate alınır.”

MADDE 12- 213 sayılı Kanunun geçici 33 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri” ibaresi “, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri, tasfiye ve iflas hallerindeki şirketler, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki iktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Bu fıkra hükümleri; tasfiye halindeki şirketler açısından kurumların tasfiyeye girmesine ilişkin genel kurul kararının tescil edildiği tarihin içinde bulunduğu hesap döneminden, iflas halindeki şirketler açısından ise iflasın açıldığı tarihin içinde bulunduğu hesap döneminden itibaren uygulanır. Bu tarihten önce geçici vergi dönemlerine ilişkin yapılmış olan enflasyon düzeltmesine yönelik geriye dönük herhangi bir düzeltme yapılmaz. Tasfiyeden vazgeçilmesi ya da iflasın kaldırılması durumunda, tasfiyeden vazgeçilen tarihin veya iflasın kaldırılmasına ilişkin mahkeme karar tarihinin içinde bulunduğu geçici vergi döneminden itibaren enflasyon düzeltmesi uygulanır. Tasfiyeden vazgeçilmesi veya iflasın kaldırılması hallerinde, bu fıkra uyarınca dönem kazancında dikkate alınmayan tutarlar tasfiyeden vazgeçildiği veya iflasın kaldırıldığı dönem kazancının tespitinde dikkate alınır.”

MADDE 13- 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa aşağıdaki ek madde ve ekli (8) numaralı kroki ile liste eklenmiştir.

“EK MADDE 6- Ekli (8) numaralı kroki ile listede sınır ve koordinatları gösterilen alanda, yer seçim kararına uygun olarak imar planı kararıyla Organize Sanayi Bölgesi kurulabilir. Bu alan 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında devredilir ve devredilemeyecek alanlarda ise aynı usul ve esaslarla kullanma izni verilir.”

MADDE 14- Bu Kanunun;

a) 5 inci ve 6 ncı maddesi ile 7 nci maddesiyle değiştirilen 6502 sayılı Kanunun 77 nci maddesinin on yedinci fıkrası yayımından dokuz ay sonra,

b) 11 inci ve 12 nci maddeleri 1/1/2024 tarihinden, özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler için 2024 yılında başlayan hesap döneminden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 15- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

29/10/2024

[Eki için tıklayınız.](#)